

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi turkiseläinten hyvinvoinnista (VN/14432/2025-MMM-5)

Mikäli huomioimme eläinten hyvinvoinnin vakavasti, on selvää, että asetusta tulisi hylätä sellaisenaan. Syitä on useita:

- 1) Ketut, naalit, minkit, supikoirat ja muut turkiksi kasvatetut eläimet omaavat kaikki voimakkaan tarpeen liikkua. Luonnossa heillä on (lajista riippuen) jopa 1000 hehtaarin reviiireitä ja he kulkevat jopa satojen kilometrien matkoja. Tämä tarve ei millään muotoa voi toteutua häkkiolosuhteissa. Myös monet muut eläinten luontaiset tarpeet aina pesimiskäyttäytymisestä saalistukseen estyvät. Onkin perusteltua todeta, että turkistarhaus estää eläinten olennaisten tarpeiden toteutumisen.

Olennaisten käyttäytymistarpeiden toteutumisen estäminen taas aiheuttaa eläimille pahimmillaan voimakasta fyysistä ja psyykkistä kärsimystä, eikä sitä voida pitää osana kunnioittavaa eläinten kohtelua.

- 2) Laki eläinten hyvinvoinnista edellyttää, että eläinten pitopaikkojen on oltava riittäviä fysiologisten tarpeiden ja olennaisten käyttäytymistarpeiden toteuttamisen kannalta (37§). On ilmeistä, että asetusaluonnos ei pysty turvaamaan kummankaan tarve-kategorian toteutumista ja että se on siten ristiriidassa nykyisen lainsäädännön kanssa.

Laki eläinten hyvinvoinnista myös vaatii, että ”Eläimiä on kohdeltava hyvin ja niitä kunnioittaen. Eläimille ei saa aiheuttaa tarpeetonta kipua tai kärsimystä eikä niiden hyvinvointia saa tarpeettomasti vaarantaa” (6 §). Koska turkistarhaus ei edusta eläinten hyvää tai kunnioittavaa kohtelua siitä yksinkertaisesta syystä, että se estää näiden olennaisten tarpeiden toteutumista, ja koska se aiheuttaa tarpeetonta kipua ja kärsimystä, on asetusta jälleen eläinten hyvinvointilain vastainen.

- 3) Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen EFSA on todennut tuoreessa raportissaan, että turkistarhaus aiheuttaa useita vakavia hyvinvointiongelmia ja että eläinten hyvinvoinnin kunnollinen turvaaminen vaatii häkkikasvatuksesta luopumista. Kyseinen raportti tarjoaakin selkeän syyn luopua asetusehdotuksesta. Sen sijaan, että Suomi valmistelelee uutta häkkikasvatusta mahdollistavaa asetusta, maamme olisi syytä valmistella ko. kasvatuksen kieltävää lakimuutosta.

- 4) Asetusta on valmisteltu läheisessä yhteistyössä turkisan kanssa, kun taas tutkimuksen ja eläinsuojelun edustajia on kuultu vähemmän. Tämä asettaa asetuksen valmistelun puolueettomuuden varsin kyseenalaiseen valoon ja antaa vahvasti ymmärtää, että asetus ensisijaistaa elinkeinon edun eläinten hyvinvoinnin edelle.

Turkistarhaus siis aiheuttaa eläimille pahimmillaan voimakasta fyysistä ja psyykkistä kärsimystä ja rikkoo lakia eläinten hyvinvoinnista. Myös tuore EU-raportti puoltaa häkkikasvatuksesta luopumista. Vaikuttaakin siltä, että ministeriö on luonut asetusehdotuksen ottamatta kunnolla lukuun eläinten hyvinvointia.

Kansalaisten asenteet turkistarhausta kohtaan ovat enenevässä määrin kielteisiä niin Suomessa kuin EU-tasolla. Monet maat ovatkin jo kieltäneet tarhauksen joko osittain tai kokonaan. Myös Suomen olisi syytä luopua tästä alasta, joka paitsi aiheuttaa eläimille selvää kärsimystä, myös on sosiaalisesti yhä tuomitumpaa.

Näistä syistä asetus tulisi kokonaisuudessaan hylätä ja turkistarhaus kieltää lailla. Eläinten kasvatusta häkissä ei kuulu sivistyneeseen, eläinten hyvinvointia ja arvoa kunnioittavaan yhteiskuntaan.

Ystävällisesti,

Elisa Aaltola, puheenjohtaja
Eläinoikeusakatemia ry